

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Zsoldos Benő

Cím: A villamosvasutak igazgatósága psychotechnikai vizsgálat alá veszi a kocsivezetőket

Forrás: 8 órai újság

Bn

(Hely)

1924. 10. 10.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1924"

Személy

A villamosvasutak igazgatósága psychotechnikai vizsgálat alá veszi a kocsivezetőket.

A társaság Németországban tanulmányoztatta a kérdést. Akció a villamos elgázolások megakadályozására.

A „Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság”, — mely a gyakori villamos-elgázolások és a talán még gyakoribb tarifféltételek révén túlzott jóakarral sem tekinthető a legnépszerűbb fővárosi intézménynek, — mint az alábbiakból hamarosan ki fog tűnni: *nem mindig érdemi meg azt, hogy folytonosan csak szidjuk és a gyermekeinket is vele tjesztessük. Az a gondolata, melyet most itt szóvá tenni kívánok, egyenesen annyira provokálja a jóindulatot, hogy nemcsak a nagyközönségnek, de az illetékes legfelsőbb köröknek a figyelmét is méltón igényelheti.*

Arról van szó ugyanis, hogy a nevezett villamosvasutak igazgatóhelyettese, — aki bizonyára meg fogja nekem bocsátani ezt a kis indiszkréciót, amit e kis „leleplezés” révén vele szemben elkövetek, — még a nyár elején lelkes hangú levelet írt hozzám, mint a „Kriminálpszichológiai és Pedagógiai Intézet” vezetőjéhez, melyben arról értesít, hogy a „Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság” forgalmi igazgatósága a közeljövőben a kocsivezetőszolgálatra jelentkezőket psychotechnikai vizsgálat alá kívánja vonni, mely célból megfelelő helyiségek létesítését és azoknak

szakszerű felszerelését vette tervbe. Arra kér tehát engedélyt kifogástalan udvariassággal, hogy a társaságnak egy kiküldendő felügyelője a vezetésem alatt álló, — bár az ő céljaiktól kissé távolabb eső — lélek-tani megfigyelő állomást megtekinthesse s

annak berendezését és felszerelését tanulmányozhassa.

Ez meg is történt. A felügyelő ur több ízben eljött s én a kultuskormány által a kriminálpszichológiai intézethez beosztott, egyetemet végzett psychologus-asszisztens készségesen megadtuk neki a kívánt felvilágosításokat. Sajnos, a mostoha viszonyok nyomasztó hatása alatt intézetünk még mindig nem fejlődhetett annyira, hogy a tanulmányozás nagyobbarányu lehetett volna. — berendezés és felszerelés dolgában pedig — dacára az intézet több éves működésének, — még mindig a kezdetnek is ugyszólván az állunk.

A B. Sz. K. R. aztán, — s ez mutatja terveinek fízteletreméltóan komoly voltát, — a nyáron a felügyelő urat *ki is küldötte Németországba egy hónapig tartó tanulmányútra, melyen sorra látogatta a villamos kocsivezetők psychotechnikai megvizsgálásával foglalkozó intézményeket s*

Berlinből hozzám írt soraiban lelkesedten fejezi ki reményét az itthoi tervek megvalósíthatása iránt. Hogy azóta aztán történt-e valamely lépés az igazgatóság részéről ezen a téren, e pillanatban még nem tudom.

Nem akarom, nem is tudom feltételezni a villamosvasutak igazgatóságától, hogy a szóban forgó korszakos gondolatot, — melynél a közéletbe markolóbbat aligha produkálhatna egyhamar, szép csendesen jobblétre szenderülni engedje s hennem is lázadozik mindeanemü józan megfontolás

és háladás iránti érzék az ellen, hogy a jelzett terv is amaz ismeretes magyar szalmalángok közös sorsára ne kerüljön.

A modern nagyvárosok lakóinak vitális érdeke, hogy a villamos elgázolások s azok áldozatainak száma lehetőség szerint csökkentessék. Letagadhatatlanul fontos tényezője ez a villamos közlekedés adminisztrációjának, hogy minden egyes villamoskocsi vezetésére teljesen ép idegzetű, a lelki élet szempontjából kifogástalanul normális, a legváratlanabb forgalmi akadályok esetén is gyors áttekintéssel és kellő higgadsággal intézkedő kocsivezető alkalmaztassék. Külföldön is, főként Németországban, teljesen tisztában vannak azzal a nálunk is gyakran érvényesülő tapasztalati tényvel, hogy a villamos szerencsétlenségek meglehetősen tekintélyes hányadának előidéző oka nagyon sokszor a kocsivezető idegéletlani vagy pszichikai hibáira vezethető vissza, a mely hibák és rendellenességek a szolgálatra való felvételnél, — megfelelő vizsgálat hiányában — meg nem állapíthatók s alapjában figyelmen kívül maradnak.

Ezért rendszeresítették például Németországban a kocsivezetésre jelentkezők előze-

tes psychotechnikai megfigyelését, melyet a legelmébb speciális gépezetek, műszerek segítségével már szinte a tökéletességig sikerült fejleszteni s főleg Berlinben, Hamburgban pompásan felszerelt laboratóriumok állanak rendelkezésre.

Hogy nálunk mikor fognak örvendezhetni az ilyesmik tényleges működésének, az természetesen nem kizárólag a fővárosi villamosársaságon múlik. Nem is merném remélni, hogy ez, — minden elképzelhető jóakarattal mellett is, — egykettőre bekövetkezhetnék. A szanalás követelte takarékosági elv még szűkebbre szorította össze a nervus rerum grandiarum pórázait, mint bármikor ennekelőtte. S most is csak azért lepleztem le a B. Sz. K. T. nagyszerű tervét, hogy ezt a fejlettebb kulturát biztosító gondolatot elaludni ne engedjem, hanem, — a miként azt ezután is készséggel megteszem — megfelelően a felszínen tartsam és nyomatékosan felhívjam reá nemcsak a főváros élén állóknak, hanem a fejlődés előmozdítására erkölcsileg kötelezett kormányférfiaknak minél intenzivebb figyelmét.

Zsoldos Benő.

Székesfővárosi háziyomda 1923